

Zaaknr. : 823141
Kenmerk : 836699

Onderwerp: Wouwervallei Fase 1

Mededeling voor het algemeen bestuur.

Portefeuillehouder:	A.E.J. Govers-Gabriels
Programmadirecteur:	Len Nooteboom

Aanleiding/context

In het buurtschap de Langereit in Gilze is in de periode 2017/2018 een initiatief ontstaan door verschillende grondeigenaren en bewoners uit het gebied om het beekdal van de Gilzewouwerbeek, de Wouwervallei, opnieuw in te richten. De betrokkenen hebben contact gezocht met diverse partijen om deze ambitie verder vorm te geven en de mogelijkheden te verkennen. In de loop van de tijd is het initiatief steeds concreter geworden. Tal van gesprekken zijn gevoerd met omliggende grondeigenaren, overheden, bedrijven en instanties, waardoor het draagvlak voor de plannen is gegroeid. Verschillende varianten zijn verkend en besproken. Ook zijn er schetsen en planvoornemens gemaakt voor de gebiedsontwikkeling van de Wouwervallei.

Met de herinrichting van de Wouwervallei zien de betrokken partijen kansen om invulling te geven aan hun eigen opgaven en beleidsdoelen. Tegelijkertijd komt het initiatief voor de herinrichting vanuit de grondeigenaren, de deelnemers en buurtbewoners zelf, die op vrijwillige basis deelnemen. Er is geen sprake van verplichtingen of formele overheidsdoelen voor de Gilzewouwerbeek en het omliggende beekdal. De partijen hebben gezamenlijk het doel gesteld om dit initiatief te ondersteunen en samen te werken aan een natuurlijke inrichting van de Wouwervallei, met als doel de waarden van het gebied te vergroten op het gebied van natuur, landschap, recreatie en klimaatadaptatie. Hierbij is onder andere aandacht voor het vergroten van de waterbergende functie en het versterken van de biodiversiteit.

Al in een vroeg stadium zijn concrete acties ondernomen ter ondersteuning van het initiatief. Zo besloot de gemeente Gilze en Rijen in 2019 om de vrijkomende Ruimte-voor-Ruimte-gelden van de bouw van woningen aan het Laarspad in Gilze te reserveren voor de ontwikkeling van de Gilzewouwerbeek en het gebiedsontwikkelingsinitiatief Wouwervallei. Ook kocht Brabants Landschap in 2019 enkele percelen landbouwgrond nabij de Wouwervallei, die sindsdien zijn ingebracht in het initiatief als ruilgrond.

In 2020 is de steun aan het initiatief bekrachtigd in de Intentieovereenkomst (IOK) tussen de partners en overheden (DB besluit, 23 juni 2020). Deze overeenkomst was het begin van een structurele samenwerking tussen de partijen om tot concrete en haalbare projecten te komen. Dit heeft geleid tot het projectvoorstel voor "Fase 1 Wouwervallei". Het project heeft als doel de Wouwervallei een natuurlijke inrichting te geven door ongeveer 5 hectare landbouwgrond om te vormen tot nieuwe natuur. Bijzondere hiervan is dat de gronden geen officiële natuurstatus hebben. Daarnaast wordt de wateroverlast in Bavel en Breda verminderd door het gebied in te richten als waterberging met ondiepe laagtes en natuurvriendelijke oevers (klimaatbuffers). Ook zal water langer worden vastgehouden in het plangebied om droge periodes te overbruggen en om de naastliggende agrarische percelen te verbeteren. Verder is er aandacht voor het verfraaien van het landschap rond Langereit te Gilze.

De kosten voor de aanleg van landschapselementen worden grotendeels gedekt door de gemeente Gilze en Rijen, waterschap Brabantse Delta en de provincie Noord-Brabant via de Subsidieregeling Stimuleringsregeling Landschap Noord-Brabant (STILA). Vanuit het STILA-budget worden de kosten voor aanleg, zes jaar beheer en afwaardering van de agrarische gronden die bedrijfsmatig in gebruik zijn vergoed. Voor de landschapselementen en extra beheertermijnen die niet voldoen aan de STILA-voorwaarden is alternatieve financiering nodig. De partijen zijn bereid bij te dragen aan deze niet-subsidiabele activiteiten.

Met deze samenwerkingsovereenkomst maken de partijen onderling afspraken over de niet-subsidiabele activiteiten voor fase 1 van het Wouwervallei initiatief. Hierbij betreft het aanleg van landschapselementen en klimaatbuffers die niet via de STILA regeling gefinancierd kunnen worden, extra beheervergoeding voor de landschapselementen en de benodigde kunstwerken om het geheel hydrologisch te laten functioneren.

Volgens de afspraken uit de IOK zal aanleg van de landschapselementen, waaronder ook de klimaatbuffers, gerealiseerd worden door de grondeigenaren (zelfrealisatie). Brabants Landschap zal de individuele grondeigenaren begeleiden in dit proces. Landschapselementen die vooral bijdragen aan versterken van natuur, landschap, recreatie worden volledig gefinancierd door gemeente Gilze en Rijen. De landschapselementen die bijdragen aan klimaatadaptie, worden conform de afspraak uit de IOK gezamenlijk gefinancierd door het waterschap Brabantse Delta, gemeente Gilze en Rijen en gemeente Breda (70%,15%,15%). Aanleg van de benodigde kunstwerken wordt gerealiseerd door waterschap Brabantse Delta. Ook hiervoor is de kostenverdeling tussen de het waterschap en gemeenten van toepassing en wordt er een beroep gedaan op DPRA gelden middels de regionale Klimaatagenda vanuit de REKS Hart van Brabant.

Gemeente Gilze en Rijen heeft in het geheel een centrale rol als penvoerder en de afspraken richting de individuele perceel eigenaren. De verrekening van de kosten zal via gemeente Gilze en Rijen verlopen en er worden aanvullende kwalitatieve verplichtingen en subsidieregelingen afgesloten tussen gemeente Gilze en Rijen en de individuele perceeleigenaren. De belangen van het waterschap in deze worden geborgd middels deze samenwerkingsovereenkomst.

Samenwerkingsovereenkomst Wouwervallei Fase 1

Op 25 november 2024 zal db-lid A.E.J. Govers-Gabriels namens het dagelijks bestuur de Samenwerkingsovereenkomst voor het initiatief "Wouwervallei Fase 1" ondertekenen.

Namens de andere partijen zullen de volgende personen de overeenkomst ondertekenen:

- Wethouder dhr. C Machielsen, namens Gemeente Gilze en Rijen
- Afdelingshoofd mw. E. Verlaan, namens Gemeente Breda
- Voorzitter dhr. P. von Meijenfeldt en secretaris dhr. A. van Rijsbergen, namens Natuur en Landschapsvereniging Gilze en Rijen
- Directeur dhr. J. Hogenboom, namens Stichting Het Noordbrabants Landschap

Uitvoering

Na ondertekening van de SOK hebben de individuele perceel eigenaren, onder begeleiding van Brabants Landschap, vervolgstappen gezet richting realisatie van de benodigde landschapselementen. De aanleg van kunstwerken ten behoeve van het functioneren van klimaatbuffers zal door het waterschap gedaan worden.

In het gebied blijft het projectgroep afstemming zoeken om de afzonderlijke werkzaamheden op elkaar af te stemmen.

Communicatie

De ondertekening van de SOK heeft, in afstemming met andere partijen, communicatief aandacht gekregen via diverse communicatiemiddelen zoals de website, sociaal media en Spraakwater. Daarnaast kunnen inwoners na de ondertekening van de SOK ook terecht op www.brabantsedelta.nl/wouwervallei voor meer informatie over het project. In samenwerking met de andere partijen bekijken we de mogelijkheden voor actieve persbenadering tijdens de uitvoering van de projectwerkzaamheden.

Datum: 1 november 2024
Naam schrijver: T.J. Radkiewicz